

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr. 2D-

(12.161E)

I

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija teikia šių įstatymų pakeitimo projektus: 1) Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, 2) Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. IX-1207 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, 3) Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XII-1907 2, 3, 5 6 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1214 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, 4) Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, 5) Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, 6) Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VII-1422 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, 7) Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, 8) Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, 9) Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo Nr. I-323 7 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p>Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) protokolinį sprendimą (2021 m. kovo 31 d. posėdžio protokolo Nr. 20 (12 kl.) 2 p.), kuriuo Žemės ūkio ministerijai buvo pavesta peržiūrėti VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros (toliau – VŠĮ KVRPA) vykdomas viešojo administravimo funkcijas ir kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija parengti reikiamų teisės aktų pakeitimus, užtikrinančius, kad nuo 2022 m. liepos 1 d. šios įstaigos viešojo administravimo funkcijos būtų pavestos esančiai arba naujai biudžetinei įstaigai prie ministerijos. Tuo pačiu LRV sprendimu buvo pavesta peržiūrėti šios įstaigos vykdomų kitų funkcijų aktualumą ir tikslingumą, įskaitant galimybę perduoti šias funkcijas kitoms įstaigoms.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymų projektais siūloma šiuo metu VŠĮ KVRPA vykdomas viešojo administravimo funkcijas, susijusias su kontrole: Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo (toliau – NPPDI) ir Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo (toliau – Pieno įstatymas) nuostatų priežiūrą ir kitas funkcijas, išskyrus eksporto skatinimas, parodų organizavimas ir intervenciniai pirkimai, pavesti vykdyti po pertvarkymo naujai biudžetinei įstaigai Žemės ūkio agentūrai.</p> <p>Pagal Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punktą viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, gali būti suteikiami viešojo administravimo įgaliojimai atlikti funkcijas, kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su viešosios įstaigos tikslais ir kai nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti.</p> <p>Atsižvelgdama į tai, LRV protokoliniu sprendimu pavedė Žemės ūkio ministerijai peržiūrėti VŠĮ KVRPA vykdomas viešojo administravimo funkcijas ir jas perduoti esančiai arba naujai biudžetinei įstaigai prie ministerijos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad nerastas bendras sutarimas su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) ir</p>

	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) dėl galimybės VšĮ KVRPA vykdomas viešojo administravimo funkcijas perduoti minėtoms institucijoms, buvo priimtas sprendimas VšĮ KVRPA pertvarkyti į biudžetinę įstaigą Žemės ūkio agentūrą.
III. Priemonių kaštai	Naujai biudžetinei įstaigai būtų perduotos visos, išskyrus eksporto skatinimą, parodų organizavimą ir intervencinius pirkimus, šiuo metu VšĮ KVRPA vykdomos funkcijos ir po reorganizavimo įsteigtos naujos valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro viešojo administravimo funkcijos, susijusios su kontrole, kurios yra finansuojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Siūlomoms nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Įstatymų projektais siūlomas teisinis reguliavimas užtikrins teisės aktų nuostatų įgyvendinimą bei suteiks galimybę teikti kokybiškesnes paslaugas vartotojams.

Įgyvendinant LRV protokolinį sprendimą (2021 m. kovo 31 d. posėdžio protokolo Nr. 20 (12 kl.) 2 p.), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 3D-81 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (toliau – Darbo grupė), kuri turėjo įvertinti ir pateikti siūlymus dėl Žemės ūkio ministerijos valdymo srityje veikiančių viešųjų įstaigų ir institucijų, vykdančių ūkio subjektų veiklos priežiūrą, funkcijų optimizavimo ir tolesnės veiklos. Atsižvelgdama į sistemine įstaigų vykdomą funkcijų peržiūrą, Žemės ūkio ministerija 2022-04-25 raštu Nr. 2D-1189 (12.161 E) informavo LRV, kad reikalingų įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimas ir priėmimas iki 2022 m. liepos 1 d., kaip numatyta LRV sprendime, nebus įgyvendintas.

Pažymėtina, kad Darbo grupė įvertino galimybę VšĮ KVRPA vykdomas viešojo administravimo funkcijas perduoti esamoms Žemės ūkio ministerijai pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms, tačiau neradusi funkcijų sinergijos ir atsižvelgdama į tai, kad VšĮ KVRPA vykdomos funkcijos būtų nebūdingos esamoms biudžetinėms įstaigoms pagal jų steigimo paskirtį, priėmė sprendimą atsisakyti tokios galimybės. Atsižvelgdama į tai, 2022-06-14 vykusio pasitarimo metu Darbo grupė pasiūlė dvi galimas alternatyvas: 1 alternatyva – iš naujo apsvarstyti galimybę NPPDĮ ir Pieno įstatymo nuostatų priežiūros funkcijas perduoti Konkurencijos tarybai arba VMVT ir 2 alternatyva – neradus sutarimo su Konkurencijos taryba ir VMVT, siūlyti steigti dar vieną naują biudžetinę įstaigą, kuriai būtų pavestos VšĮ KVRPA viešojo administravimo funkcijos ir kitos funkcijos (trumpos grandinės, konsultavimas ir kt., kurias ateityje būtų galima peržiūrėti ir perduoti kitoms įstaigoms). Tuo pačiu Darbo grupė pasiūlė VšĮ KVRPA funkcijas, susijusias su eksporto

skatinimu, parodų organizavimu ir intervenciniais pirkimais, kurios būtų nebūdingos biudžetinei įstaigai, perduoti VŠĮ „Ekoagros“, kurioje Žemės ūkio ministerijai pavesta įgyvendinti valstybės, kaip šios įstaigos savininkės, turtines ir neturtines teises ir pareigas.

Atitinkamai Darbo grupė pasiūlė informuoti LRV, Konkurencijos tarybą, Ekonomikos ir inovacijų, Vidaus reikalų ir Finansų ministerijas (kaip ir numatyta LRV 2021-03-31 posėdžio protokolu Nr. 20 (12 kl.) dėl poreikio atnaujinti diskusijas dėl galimybės dvi kontrolės funkcijas (NPPDĮ ir Pieno įstatymo) perduoti Konkurencijos tarybai ar VMVT.

Atsakydamos į Žemės ūkio ministerijos prašymus atnaujinti diskusijas, kaip numatyta Darbo grupės 1 alternatyvoje, Konkurencijos taryba ir VMVT informavo, kad nėra tinkamos institucijos vykdyti NPPDĮ ir Pieno įstatymo priežiūros ir nemato galimybių atnaujinti diskusijų. Įvertinusi visas galimybes, Darbo grupė priėmė sprendimą pertvarkyti VŠĮ KVRPA į biudžetinę įstaigą Žemės ūkio agentūrą, kuriai būtų pavestos VŠĮ KVRPA viešojo administravimo funkcijos ir kitos funkcijos, išskyrus eksporto skatinimą, parodų organizavimą ir intervencinius pirkimus.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Viešojo administravimo įstatymą valstybės įmonės viešojo administravimo veiklą turėtų vykdyti tik Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 punktuose nustatytose viešojo administravimo srityse, t. y. joms gali būti pavesta tik priimti administracinius sprendimus ar teikti administracines paslaugas, tačiau negali būti pavesta vykdyti administracinio reglamentavimo, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūros (įstatymo normoje „kontrolė“ suprantama, kaip teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūra) ar viešųjų paslaugų teikimo administravimo, Darbo grupė pasiūlė po reorganizavimo įsteigiamos naujos valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro viešojo administravimo funkcijas, kurios susijusios su kontrole, – nustatytas Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatyme ir Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme – perduoti naujai biudžetinei įstaigai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektuose yra naujai apibrėžiamų sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kurie įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Teisės aktų projektų registravimo posistemėje (Registracijos Nr. 22-15973, data 2022-11-28, registracijos Nr. 22-15973 (2) data 2022-11-24).

Įstatymų projektai buvo derinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, VŠĮ „Ekoagros“. Savo iniciatyva pastabą pateikė VŠĮ Lietuvos Žemės ūkio konsultavimo tarnyba.

Pakartotinai Įstatymų projektai buvo derinti su Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Finansų ministerija.

Įvertinusi Vidaus reikalų ministerijos 2022-12-23 raštu Nr. 1D-6710 pateiktą 2 pastabą, Žemės ūkio ministerija priėmė sprendimą Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2, 4, 7, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 2, 3 ir 4 straipsniuose, kuriais keičiami galiojančio įstatymo 4, 8 ir 13 straipsniai, neįvardyti konkrečių viešųjų įstaigų pavadinimų (VŠĮ „Ekoagros“ ir VŠĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba), o įrašyti bendrą formuluotę – Vyriausybės įgalioja įstaiga. Įgyvendindamas minėto įstatymo projekto nuostatas, žemės ūkio ministras teiks Vyriausybės nutarimų projektus, kuriais bus pavedamos VŠĮ „Ekoagros“ įstatymo projekto 2 straipsnio 6 ir 7 dalyse bei 4 straipsnyje numatytos funkcijos, o VŠĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai – įstatymo projekto 2 straipsnio 7 dalyje ir 5 straipsnyje numatytos funkcijos.

Įstatymų projektai buvo patikslinti pagal institucijų pateiktas pastabas ir siūlymus. Pastabos, į kurias buvo neatsižvelgta, darbo tvarka suderintos su Teisingumo ministerija, VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, VŠĮ „Ekoagros“ ir VŠĮ Lietuvos Žemės ūkio konsultavimo tarnyba. Visuomenė Nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Nutarimo projektą parengė Žemės ūkio ministerijos Turto ir viešųjų pirkimų skyriaus (vedėjas Karolis Tvaskus, tel. 239 1227) patarėja Neringa Gujytė, tel. 239 1109.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 24 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 6 lapai.
4. Atitikties lentelės, 3 lapai.
5. Institucijų išvados, 15 lapų.

Ministras
Navickas

Kęstutis

Neringa Gujytė, tel. 239 1109, el. p. neringa.gujyte@zum.lt